

նով Արտուս) հարաւային ծայրը, հիւսիս-
այն սահմանում՝ Պերկան լեռներով
որոնք Սեւ լեռներուն և Ամանուսան
լեռներուն շարունակութիւնն են և կը
կարկով զգալի Միջերկրական ծովը՝ կը
կազմեն համառուն Հոսոսեան հիւսիս-
արևմտ (արդի անունով Ռաս կը կոչուի)
որ Ալեքսանդրէի ծովին հարաւային
ծայրն է, արեւելքէն՝ Որոնդէս դետով
(արդի անունով Նանքի կը կոչուի) և Ան-
տիոք քաղաքով հարաւէն՝ դարձեալ Որոն-
դէս (Աթի) դետով, որ կը լիկիայ այս ծա-
րագաւառը կը զատէ Քեսապէն, նոյնպէս
հայաբնակ համայնք մը որ ստիպան ըստ
հին աշխարհագրութեան Ասորիքի (Սու-
րի) մաս կը կազմէ, իսկ արեւմուտքէն
կը սահմանեն Միջերկրական ծովը, Ու-
րի լիւստը, Սուէսի ծովը, Պերկան կող-
մէն Լաքաիսի (հին Լաւոյիկի) և Ա-
լեքսանդրէի մէջտեղը կը դնուի:

Սուէսի կամ Սիւէցիա մեր պատ-
միչներէն կոչուած է Սուէցի (յունարէն
Սուէ-գիոն կամ Սուէթի), Եթովպիաց
Մուսա լեռը, որուն կողմերուն վրայ շա-
րուած են Գիւսիւսի դուռն հայաբնակ
հինգ զեղերը մեր Ռուսիան հարաւ
նակ կը կոչուէր Սուր լեռ և անոր վրայ
ու մօտերը կը գտնուէին բազմաթիւ
մեծաւանդներ՝ յունական, հայկական,
ասորական և լատինական, այժմու Ա-
թուս լեռնա և կամ Լեռնանի կը կոչուի
ընծայելով անոր Սեր պատմիչներէն մի-
այն կը յիշուի Պերկան կամ Պերիսա ա-
նուն տեղը (հիւսիսային Պերիսա) ու
յունական վանք մը կար:

Աւելի հին Ժամանակներու մէջ՝
Սուէսիա ծովանիւսերու և աւազաններու
որը մըն էր: Արգաւառ, Հոսոսի հըր-
ուսանդանէն մինչեւ Որոնդէս դետը եր-
կարող ծովագետեայ լեռնաշղթան՝ որուն
սեպանի կողմը գրեթէ ուղղակի ծովուն
վրայ կ'ընկնէ, հողին սեղ տեղ դառնա-
լին նոյն երկր մը ունենալով իրեն ծո-
վափունք, սեպանի յարմարութիւն-
ներ կ'ընծայէր ծովանիւսերուն՝ իրեն
անցողի և ամանաւորի ապաստանարան:

Անկէ վերջն էր որ այս Հոսոսիան
սարկուն վրայ հետզհետէ ծովացան
ճգնաւարտներ, մանաւանդ, գիւղեր և
ամրոցներ:

1086 թուականին Մելիք-Շահ պար-
սիկ աշխարհալու՝ Անտիոքի տիրելէ
վերջ հասաւ Սուէսին, ինչպէս Միջերկր-
ական եղերը և հոն ձիով ծովը մտնե-
լով փառք տուաւ Աստուծոյ որու շնոր-
հի Պարսից ծովէն մինչեւ «Ռիկիանոս
ծովը» տիրապետած էր: Անկէ վերջ Սու-
էսի փոփոխութիւն Յունաց, Ասորաց և
հնազանդ ձեռք անցնելէ յետոյ՝ 1180
թուականներուն նախ թորոս Բ. և յե-
տոյ Լեւոն Ա. թագաւորին տիրապետու-
թեան տակ ինչպէս և երկար ժամանակ
Հայկական կիլիկիոյ սահմանաժայռը ե-
ղաւ, մինչեւ որ վերջապէս անցաւ Արա-
բացոց ձեռքը:

Մուսա լեռը ծովուն երեսէն 870
մետր բարձրութիւն ունի, զէպի Ռաս-
իսիցի երկարող լեռանց զաւթները
երթալով աւելի կը բարձրանան և մին-
չեւ 1600 մետր կը հասնին:

Սուէսի վերայից հինգ հայա-
բնակ գիւղերն են. Քեսապի (ծով-
ագետ), Պերիսա, Հանի-Հայկալի, Նուր-
Օլուկ և Վաղրի կամ Վաղրի: Սուէսի-
ցի Հայերուն գլխաւոր ապրուստի միջոց-
ներն են սանտարաբուծութիւն, գլաւ-
չիւնութիւն և մանաւանդ չերամաքու-
ծութիւն: Մուսա լեռան ամբողջ հովիտը,
զոր կ'ընկնէ Որոնդէս դետը մինչեւ Ան-
տիոք ծովուն և թիստասաններով ու
բոնցմէ տարեկան մօտ 15,000,000 Փե-
րանքի չերամ կ'արտադրուի: Թէպէտեւ
այս արտադրութեան մեծագոյն շահը կը
պատկանի երկրաստանակ մը Սուրբոյցի
վաճառականներու, սակայն և այնպէս
հայ գիւղացիները, ինչպէս նաեւ իրենց
զբոյցի ֆէլլան և քրիստոնեայ գիւղացի-
ները՝ այս մշակութեան շնորհիւ բաւա-
կան դիւրապիտ կ'ենան մը պիտի կը-
րանայ ապրիլ, կ'ըն թուրք կոտորած-
ութեան և պաշտօնէութեան այսպիսի կեղե-
քումներուն ենթարկուած չըլլային:

Մ. ՏԱՄԱՏՆԱՆ

«ԱՐԵՒԻ» Պուկարիոյ և Ռուսմիոյ
բաժանագետները կը յայտնեն՝ որ երբ չնե-
կրեաւ ուրիշ միջոցով մը գրաւ վրիչ մեզ,
հաճեի իրենք բաժնեկրթներ յանձնել Տ. Ա.
Էնոյի Չարիկանի: Գործարարն է Տ. Տ.
Պաթանեան Եղաբոյ: Գործարար, Երկա-
յալուցիք է. Բ. Ը. Միւրեան:

ՊԱՏԱՍԻԱՆ

ՀԱՐԻՑՈՒՄ ԹՈՒՆԱՐԱՐՈՒՄԻՆ Գ. ՌԻՒ

Վանի պարտութիւնն իբր թէ պատ-
կերը ներկայացնող ձեռք այն յօդուածը
զոր «Հորիզոն»ը տպած է «Յուսարբեր»ը
էր 16 Սեպտ. 915թ թուով արտատպած
էր՝ կարգադրի:

Պատմական ու օր մը, երբ Վանի
կողմաբախ ընտելութիւնը անսկիւզ
զաղթի խորհրդաւոր ազգաբարձրութեան
մ'առջ և խելիքորէս՝ արեւմտեան թա-
կիւղով՝ ակաւոր կը պատրաստուի երկը
իբր արեւելի վաթսուհին բաժնուէր, զո՛ւր
Պրն. «Ռ»-ն, մ'ը որ էք, հիւսիսային կողմից
ոմն կարապետ աղայի սենեակը բազմոցի
վրայ հնչաօրէն երկնցած, գրիւք ձեռք
կ'առնէք՝ կարծես սոսկ ծաղկելու համար
ճշմարտագին դարձրուներու հերոս ժո-
ղովուրդի մը, վաճառի կը գրէք. «...Այ-
ժմ ամենամայն անգամ ժիւր, կտրիճէր
պատել, անգործութիւնը ու պարապրիւնը
ու անհամարապէս ընդամենապէս եւ վա-
նիցիներէ մասնաւորապէս խաղած բնաւ-
որաբան միկ մասն են կազմուել, այդ պա-
հուն չբացել էին Եւ դարմանքով ակա-
նատեա եղայ թէ ինչպէս չարչի վանե-
ցիք»՝ ամենայն առատաձեռնութեամբ
բայ էր արել իր կրպակները դուռը և
ճիւղաբար ցրուել էր սրան նախ խառն-
թի մէջ եղած թէ թանկագին թէ էօա-
նագին միջերկրին ու ապրանքները...»

Ձեր մեղադրանքները բոլորովին հե-
ռու են արդար ըլլալն և ընդգծուցիլ
են:

Ժողովուրդ մը, որուն վրայէն 1876թ.
77 - 78թ. 80 - 81թ. 95 - 96թ. 900թ. 904թ.
908թ և ասոր յաջորդող թուականներու
մահապիւս փոթորիկները անցած են՝ ա-
ռանց զայն ընկնել կարենալու, ժողով-
ուրդ մը որ մինչեւ այսօր ապրած է իր
պատուաւոր աշխատանքով, որ ընդհանուր
վաճառի օրերուն, միշտ ալ իր բոլոր ոյ-
սերը ի մի համախմբելով՝ իր դէմ յա-
րուցուած անազորուն հարձակումներուն
միջ մինչեւ և քաջաբար կուրծք տալ
կրցած է, որ այդ արիւնքոտ շրջաններուն,
չնայած նոյնիսկ 4-5 ամիսներով տան
մէջ փակուելու ստիպուելուն, ոչ թէ
մէկ այլ ամէն անգամին ալ առատութիւն
օրերուն էր որ ունեւոր վեհանձն զատա-
կարգի եւ կրպակէն, եւ ամբարէն, եւ
քաղաքէն ու այդ կերպով նեղ օրերը ան-
ցուցած է, ժողովուրդ մը, որ հակառակ
իր բազմաթիւ վիճակին և տարազան-
մանքին սեպ միջոցներուն, ապացոյց կը
կենտնակող զորոնքներէն, կարողա-
ցաւ ցուցադրել հանուր աշխարհին կը-
րպակէն, բարոյապէս և համեմատաբար
մոտեմապէս բարձրագոյն 1913թ Վանը,
(տես Ռուսական Պերիսիա Էվոմսիթի)
թերթի 913 Մարտ 29 թուին մէջ Վեր-
մարէք հոգին՝ խորհրդով Պր. Օլգինի
յօդուածը) և իր յաղթական կռիւներով
ներկայ տարու Մայիսի աշխարհալու-
հարուած վասպուրականը, (տես Ամերի-
կայի «Հայրենիք» թերթի այս տարու
Յուլիսի թիւերուն մէջ Վանի ամերի-
կան միաբնակարար Միսիս Էլզբէի նամա-
կը), այսպիսի ժողովուրդ մը, կ'ըսեմ,
ինչպէս կ'ընայ, ըստ ձեր հայեցողութեան,
«անգործ, պարսպ և չարիք» ըլլալ՝ Ը-
նէք, խորհրդով, Պր. «Ռ»-ն, վերայիցալ Ը-
տարները իրենց վկայութիւններովը բա-
լորը մէկանց սխալած են արեւօք... Գո-
նեն անգամ մը հարցուցէք Պ. Շիր-
վանդանին, իրեն ակաւորտի, թէ
ինչպէս գտած է 95 - 96թ տաճկանայ
կախառնութիւնները, որոնք Սե Միւրի ա-
րեւելեան և մասամբ հիւսիսային ճախ-
ճախուս կողմերը իրական դրախտի
վաճառեցին և որոնք այսօր ալ իրենց
նուիրատուութիւններովը ու կամաւոր-
ներովը կ'ապրապարտանան թէ մայր - հայ-
րենիքին մոռցած չեն: Ձե՛ր որ արդէն
ստանկարայց դէմ յարուցուած այսօրուայ
դիւրային հայաբնակքը արդենք է զերա-
կանցապէս անոր զործանեայ ըլլալուն,
թուրքից մէջ անոր կուրծքա-
պէս ամենէն բարձր տարրը հանդիսանա-
լուն:

Վաստակաւոր վերջին անդամական
անախարհաց քաջապարտին յետոյ վա-
նի ժողովներուն մէջ թերեւս տեսած
քանի մ'անգործ մարդիկ կամ հանդիպե-
ցաք քանի մ'անգործ զայրիկ անհետու-
սական բաւարար փաստեր էին ատոնք
(*) Ընդգծումներ իմն են: Զ. Փ.

միթէ՛ որպէսզի երաւունք համարէիք
ձեզի ելլելու մէկ շուրջով լուալու իմ
բոլոր պատուաւոր և սիրելի հայրենա-
կիցներս՝ մասնաւորապէս՝ և ողորդաբար
կատարութեան մը հետ ճակատագրա-
կան պաշտարով զբաղած ամբողջ տաճ-
կահայերը ընդհանրապէս: Ո՛վ պիտի նե-
րէր ինձ արդեօք՝ կ'ընէ վանեցոց զաղթի
նախաժամերուն, ըստ երեւոյթին՝ ձեր
ցոյց տուած անհոգ ու հեղեղ վարմունք-
ները աստիճանաւոր առնելով՝ ես ալ
բոլոր առաւանջութիւնը ոչ պատուաբեր
մակդիրներով որակելու չափ յառաջ եր-
թայի:

Տարեկան իր յաղթական գոր-
ծունեութիւնը փառաւորապէս պատկերով
զեւ երէկ ինչպիսիքն ու իր երկիրը -
Հայաստանի սիրտը - աղատաբող և
իբրեւ թանկագին աւանդ՝ ի հաւատքով
զանցեց ձեզ վրաստացող... ցաւասան
ժողովուրդի մը այն էր ձեր փոխարինու-
թիւնը: ձեր ուղիները հարկող, ծաղիկ-
ներով զարդարող, «աղիկ եղբայր» կան-
չելով մինչեւ կէս-ճամբէն թեւաբայ ձեզ
ողջագործելու, ձեր գրիւք նախաւոր
կեղծ վշտանք ժողովուրդի մը, ձեր
մղկտացող համարներներու լալաղին
կանչին այս պէտք էր ըլլար ձեր հոսիկ
պատասխանը, Պ. Ռիւ, որ զբախտանման
հայրենիքին մոխրանալու նախաժամե-
րուն, ձեր հիւրընկալի տունը այրելու
ջանադիր յանձնարուցներէ մը յետոյ,
անկողնայ մէջ երկարիլ միայն խորած
էք... Գէթ դատաւարանալի վերջին ժա-
մերը պիտի լիւսեցնող թեթեւեղութեամբ
աշխատող բանտապաններէն օրինակ աւ-
նէիք, «Երկանքը ոստանարդներուն»
չնամեւոր, մարտիրոսանալու գացող
խառնակ ժողովուրդի մը վերադարձը
արեւ վրայ ազգայն շնանելու համար ձեռ-
անցիլ եւ անհրաւ մեղալարաններով:

Իրականութիւնը խնդրեցիւր
չնի սրբութիւնը երբեք, Պ. Ռիւ, ազգի
զիտեք, և մանաւանդ խորհեցէք թէ
այդ ժողովուրդը ներկայիս միջիւր-
ուսեւրոպէական միայն և օգնութեան
կը կարօտի սոսկ, ոչ թէ հարուածի ու
նախապիտի:

Աղիւսանդիւր, Զ. Փ. ԶԻՐԻՉԵԱՆ

ԿԻԼԻԿԵՑԻՆԵՐԸ

ԲՈՐ-ՍԱՅԻՏԻ ՄԵՋ

(Սեփական քրակցութիւն)

Այսօր Բրիտանական Բարձր Դոմինի-
Անտ. Սըր Զէնրի Մաք-Մահոն այցելեց
Սուէսիայ ձեռքադառնալու:

Սըրազան Առաջնորդը, որ հոս հասած
էր երէկ, Գահիրէի և Ալեքսանդրիոյ
Գահ. Ժողովներու անդամները, Տեղակալ
Մահալախուրի բոլոր անդամները, Հայ
կարմիր-նշան անդամներին, հայ ը-
միչները և հիւանդապահները, ամէնքը
միասին դիմաւորեցին Ն. Վանութիւնը
շոգեմաւն զուրս ելած միջոցին, իրեն
կ'ընկերակցային Լորտ Միլլըն և իր տի-
կինը, գնդապետ Էլկուս և Պ. Հօրնպօլը:
Առաջնորդը, վեղար ի զուլս, մօտե-
ցաւ ամենէն առաջ և յարգանքի ողջոյն
ընծայելով ծանօթացող ներկաները:
Ն. Վանութիւնը ամէնուս մէջ մէկ
սիրայի խօսք ուղղեց, և Ս. Առաջնոր-
դին ներկայացուց Լորտ Միլլընը և իր
Տիկինը:

Ամէնքը միասին յետոյ այցելեցին
վրանագողաքին վրանաւոր անցքերը, խո-
հանքը և կերակուրի բալնան վայրը:
Ն. Վանութիւնը ձեռքովը կարեւր հայը
և հայակցի, և զո՛ւ մնաց տեսակէն:

Ամենէն վերջը այցելեցին դպրոց-
վանները, որոնց մէջտեղերը մանչերն ու
աղջիկները, ուրոյն խումբերով, էր 1000
հոգի, կարգաւ շարուած էին Սըր Զ.
Մաք-Մահոն շատ սիրեց փոքրիկներու
այս պատկանելի բաղմունքները, ու երբ
ամէնքը միասին դարձան ծաղիկային-
ներով և ձեռքերին վրեժը, յարգանքի
զոյցով պատասխանեց իրենց Ս. Առաջ-
նորդը ցոյց տուաւ Ն. Վանութեան աղջ-
նակ մը, որ ֆրանսերէն կը խօսէր և ու-
րուն հետ կարճ խօսակցութիւն մը ունե-
ցաւ Բրիտ. Բարձր ներկայացուցիչը:

Իբր ժամ մը տեւող այս այցելու-
թենէն վերջ Սըր Զ. Մաք-Մահոն միկ-
նեցաւ ուրախութեամբ, քանիցս յայտ-
նելով իր գործունեութիւնը եղած կար-

գապահութեան և զաղթականներուն ա-
ռողջ և կայտառ կազմուածքին համար:
Վերջին պահուն, Ս. Առաջնորդին դառ-
նալով, ինչեց մասնաւորաբար թէ Պ.
Հօրնպօլը խելիքով թեւեւներէն հանոյ-
քով իմացած է որ եղբայրսի Հայերը
իրենց դժբախտ եղբայրներուն վերաբե-
րութեամբ օգնութեան իրենց պարտա-
կանութիւնն են կը կատարեն գործա-
ցիլ կերպով:

Ձերապաշտաւ Հայերուն նկատմամբ
ատանձին սէր ցոյց տուաւ նաեւ Տիկին
Միլլընը, որ կ'ըսէր թէ առաջին անգամն
է որ կը տեսնէ Հայերու բազմու-
թիւն մը, որոնցմէ գոնաւոր կուզար իրեն
բաժնուիլը:

Կրկին Գաղ. Ժողովները, որոնք
երեք օրէ ի վեր այստեղ էին արդէն և ինչ
ինչ կարգադրութիւններ ըրած էին, այ-
սօր ևս Ն. Վ. Սըր Զ. Մաք-Մահոն
մեկնուելու վերջը Ս. Առաջնորդին նա-
խադրութեամբ Նիտո դուստրերին Բեքին
մէջ, նկատի առին զաղթականներուն
ուղղակի ներքին կեանքին վերաբերալ
քանի մը հարցեր, և միացնելով զէնու-
րական և քաղաքային երկու մարմինն-
րը որոնք կատարարած էին կոնքոն մ ժո-
ղովուրդը Մուսա Տալի վրայ, 17 անձերէ
կազմուած մարմին մը ընտրեցին, ու
որոնք պիտի զբաղին ատանձին և ներքին
գործերու կարգադրութեամբ, ինչպէս
պիտի ընէր Թաղ. խորհուրդ մը, իսկ
զուտ կրօնական և եկեղեցական հարցե-
րու կարգադրութեան հոգը Ս. Առաջնոր-
դը յանձնեց հինգ քահանայից, որոնք
համախորհուրդ պիտի գործեն:

Գետոյ, ամբողջ ժողովուրդը զատ ատ
զատ, բազմեցան վրանագողաքին կից
հրապարակի մը վրայ, Ս. Առաջնորդը,
Գաղ. Ժողովներու և նորընտիր մարմին
անդամներուն հետ, մօտեցաւ բազմու-
թեան, քաջաբար անոնց թէ Անդ. Վի-
թագաւորին փոխանորդը, որ այցելի էր
իրենց, որպէս սիրած էր զիրենք, և գո-
վելով իրենց քաջութիւնը՝ յորդոցն որ
գոնաւորին օրերուն մէջ իրենց ցոյց տը-
ւած միաբնութիւնը շարունակեն հոս
իրենց խաղող կեանքին մէջ ալ: Գետոյ
միջով իրենց համար՝ եղած կարգա-
դրութիւնները, ներկայացուց նորընտիր
վերակացու. մարմինին անդամները և
յանձնարարեց որ հնազանդին միշտ ա-
նոնց ըրած անօրինութիւններուն Ապա
մաղանքները ըրաւ: Հայաստանի և Կի-
լիկիոյ տառապող ազգայիններուն բարօ-
րութեանը համար, և ի վերջոյ «Պահա-
նիկ»ով մը օրհնեց ամէնքը, որոնք զԷ-
կուսաց և ծնաւոր՝ երկուսն իրենց
մասնակցեցան աղօթքին:

Ս.Արքեանմ Գ. Առաջնորդին խօսքե-
րը իրենց բարբառով ժողովուրդին բա-
ցաբանց թարգմանաբար:

Ս. Առաջնորդը և Գաղ. Ժողովոյ
անդամները երէկ այցելեցին նաեւ 20ի
չափ դպրոց-վրանները: Զ. Բ. Ս. Միւ-
թեան կողմէ, որ տանձնած է զաղթա-
կաններուն կրթական հոգաւարութիւնը,
կերպ. վարչութեան գիւնապետ Պ. Թով-
մաս Գարապաշեան կը կատարէ նախա-
կան արձանագրութիւնները Ուսուցիչ-
ներու ընտրութիւնը ամբողջապէս
վերջ, դասախօսութիւնը կ'սկսին հաւա-
նաբար յառաջիկայ շաբթուան մէջ:

Ս. Առաջնորդը և Գաղ. Ժողովի բո-
լոր անդամները այսօր դիմելուս դնաց-
քով մեկնեցան Բօր Միւսիս:

Երկուսքի

Վերամկներու բաժնուած կ'սկսի,
ինչ որ յուսադրիլ ու միջկարակալ ալ-
գեցութիւն մը կը դրոճէ:

—Տիկ. Էլկուս պէ՛յ անուշ ուրախու-
թիւնով մը ցոյց կուտայ երէկուան
հարսերէն մէկէն ստացած նուէրը, — իր
ձեռադրոճներէն՝ գրամի քանկ մը և եր-
կու ժամադրոցի պահարան «Իբրեւ ինչ-
տակ պիտի պահեմ ասոնք, ու ի՛նչ լաւ
հիւստած են, դոյներու ի՛նչ նըրութիւն»
կ'ըսէ: Փնտան միեւնոյն նուէրը տա-
րած յանձնած է Պ. Հօրնպօլը: Այս
առթիւ կ'արժէ դիմել տալ թէ կ'ենեւ
և աղջիկներու մեծ մասը լաւ հիւստեղ
են, հոյա, զանգեր, եւ: Անկասկած
կարի արեւստանեցին կարեւոր մէկ մա-
սը պիտի կազմէ նաեւ ձեռագործի բա-
ժինը:

Երեքսքի

Առաջնորդ Ս. Ը. «Բանակապետ»
այցելեց այսօր, ուր նաեւ ճաշեց ընկեր-

ներով, շատ համեստ ճաշ մը, տաք կե-
րակուրի բացակայութեամբ:

— Առաջնորդ Սըրազանը, ընկե-
րակցութեամբ Տ. Տ. Ղազարոսեանի և
Լալանեանի, զպրոց այցելեց, Շաա դո՛ւ
մնաց անոնց ատոյժ, կայտառ ու մտացի
երեւոյթէն, թէ՛ մանչերը և թէ՛ աղջիկ-
ները երգեր երգեցին և արտասանու-
թիւններ ըրին: Պէտք էր հոն ըլլալ ը-
սելու համար անոնցմէ մէկուն տուած
պատասխանը Սըրազանին այն հարցումին
թէ՛ «Ի՛նչպէս եղաւ որ հոս եկաք»:

«Մենք գիտէինք, որ թուրքը
մեզ կը հալածէր, և գիտէինք որ մեզ
պիտի մորթէր, ուստի լուր ելանք և
քաջաբար կուրեցանք ու յաղթեցինք»:

Ա՛յ, զմայելի տղան...:

Ն. ԹՕՐԱԹ

ՍՈՒՏԱՆԱՀԱՅ ԱՐԶԱՐԱՆԴ

ԱՆԱՐԳՆԸ ԹԵ ԼԱՍՏՈՔԻ

Ներկայ աղային ճգնաժամուն մեղի
ստաշարուած ամենակարեւոր հարցն է
Նիւթական Օժանդակութեան հարցը: Եւ
ուրախութիւն է դիտել որ, իրականութեան
մէջ ալ, այդ հարցն է որ ամենէն շատ
կ'ընդունի մեր

դատարանին այս պարտադրանքները չեն ընդունում և մասնակի ընկե-
րանական պատճառներով, և նորից
մեղմագրուցիլ պարտադրանքը: Համար-
ված և մասնակի մէջ այդ դատարանով
զբաղուողները հոգեբանի, ընկերային
գործի մէջ պարտին դրալ ինքնին, և,
փոխանակ յարձակելու, հարուստի
և անարգելու, պարտին վերաբերել, ու-
սումնասիրել և դատարանի այդ ընդա-
նուր և մասնակի ընկերային պա-
րտադրանքը, և ըստ այնմ խօսքն ու գրե-
նիստը հասցէին, պարզելով, բացատրե-
լով և համոզելով: Ուսմանը բացատրե-
լու համար մեր ըսել ուզածը, հարուստ
մը հաղար ունի քաշելու կերպը, անգամ
մը ուղիւ և մերժուելէ վերջ անմիջապէս
անուանարկել, խախտողները չեն, այլ

պէտք է ջանալ կրկին-կրկին դիմումե-
րով — յարմարաւոր անձերու և գործ-
ներու միջոցաւ — գտնել անոր քանակը,
համոզել զայն ու կարգի բերել:
Թեթեւ աշխատութիւն մը չէ ստիկա,
ոչ ալ սղակական գործ: Խոշոր գործ մըն
է ան, որուն շուրջ կ'արժէ կազմակեր-
պուիլ ամէն տեղ: Մեր հանրային գոր-
ծիչներուն և մասնակի ներկայացուցիչ-
ներուն համար լուրջ և օգտակարագոյն
գործ մը, որով կրնան զբաղել մեծ
ակնկալութիւններով:
Ներթափան Օսմանդարութեան գործը
համայնականարեւոր է ներկայիս: Գտնե-
լէ գործել առաջ: Եւ մեթոդը պէտք է
լինի՝ համոզել եւ ոչ թէ անարգել:
Յով. Զ. ՍԵՐԱՍԵՆԱՆ
Օսման, 29 Ապր. 915

Հայկական անկառն

Բեթրոկրատ, 6. — Խիստ կուր մը
տեղի ունեցած է վանի մէջ ուր դէպա-
ւեւ միջուած են սահմանադրութիւնը
թեմաք յառաջանալու թրքական փորձե-
լու, մինչև Թուրքիոյ վան զորաւորն հա-
րաւարեւանան կողմէն ընդհանրած է մը
հետք հետապնդած են թուրքերը լինին
հարաւային եղբայրները վրայ և լեռնային
արաւաւներէ սրտնց մէջ 9000 ոտք խո-
րութեամբ զանալէներ կան: Ռ.

վարչութիւնը կամ Թիֆլիսի առաջնոր-
դարանը մոռացած են եղել իմաց տալ
էջմիւսին յանձնաժողովին, որ 1500
փախտական ուղարկել կայարան:

Մասնագութիւնը հիւանդները մէջ
նոյնպէս աստիճանում էր... Մեծու-
նէն նոյնպէս և իրողութեւ, չընկալու-
մ... Հարկաւոր է իրական միջոցներ ձեռք
ստանալ՝ տեղափոխելու ժողովուրդը և
խտանման առաջն առնելու:

Ողբալ է փախտականները դրու-
թիւնը և այլ կողմից վանքիները շա-
տաւը, մօտ 18000 հոգի, անցաւ վեր-
ցընելով էջմիւսնից, զանցել էին իրող
այդտեղից վան քաշու, բայց լսելով որ
հանապաճեցողութեւնը պարտաւոր չին,
մնա-
ցել են իրողութեւն և սպասում են Միւսին
մի փոքր խումբ, մօտ 500 հոգի, մեկնել
և հասել է վան:

Մօսկվայի հայ դպրոցը մինչև այժմ
էջմիւսնում փախտականները վրա
ծախել է մօտ կէս միլիոն ռուբլի և
այժմ էլ շարունակում է ծախել օրա-
կան 3000 ռուբլի: Ուղարկված են Մօսկ-
վայից 75 անձինք, որոնցից շատերը
հիւանդացի են: Բացի ծախված գումա-
րից Մօսկվայի կոմիտէն էր տրամադրու-
թեան տակ ունի 300,000 ռուբլի և ա-
կային այդ գումարն անհաւաքար է հա-
մարում և սեպտեմբերին մտադիր է նոր
հանդանակութիւն բանալ:

Այսպէս, Թուրքիոյ, Ռուսիայի և Կով-
կասի բազմաթիւ հայ հասարակութիւն-
ները մէջ գտնվեցին միայն երկուսը, որ
կատարելապէս ցոյց տուին իրանց ազ-
գային և հասարակական պարտաւորու-
թիւնը — Մօսկվայից և Նոր-Նա-
խիվանից:

Առաջինը, բաղկացած ընդամենը 7000
հոգուց, տուել է արդէն 800,000 ռ. և
պատրաստ է նոյնպէս եւս տալ: Իսկ
երկրորդը բաղկացած 10—11 հազար հո-
գուց, տուել է յօգուտ փախտականներին
և կամուրներին 200,000 ռ., անշուշտ
զարմաւ պատրաստ է տալ:

Այս երկու խոշոր լուսաւոր կէտեր,
որոնք տուել են դժուար միւս բոլոր
զաղաքների հայ հասարակութիւնների
վրա և ստուերի ամենաթանկ մասն
ընկնում է Թիֆլիսի հայ հասարակու-
թեան վրա: Այն հասարակութեան, որի
թիւն այժմ մօտ 200,000 է և որ մինչև
այժմ տուել է ոչ աւելի քան 100,100
ռուբլի: (Մակ)

Ս. Դ. Զն. և Զ. Ս. Ռամկալար կու-
սակցութեամբ բոլոր Գործիչի ընկերները
կը հրաւիրուին ընկերակապ հասալովի
որ տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ շա-
բաթ օր, հինգ. 9-ին, Զն. Ընթերցարա-
նին մէջ:

Տ. Գրիգոր Մանուկեան իր խորին
շնորհակալութիւնները կը յայտնէ ամէն
այն բարեկամներուն որոնք իր եղբորդու-
ոյն՝ վաղուտիկ Աշոտ Մանուկեանի
մահուան առթիւ անձամբ, ծաղիկապա-
կներով, կամ փոխան ծաղիկապա-
կներով նուիրատուութիւններով հաճե-
ցան իրենց ցաւակցութիւնը յայտնել
իրեն:

Զ. Ե. Բ. Ընկերակապի (Գանդի)
Ընկերակապութեան ժողովարարին
մէջ յառաջիկայ կիրակի 10 հօտ, ժամը
10.45-ին պիտի խօսի, Տիար Արամ Մահ-
նիթ ունենալով «Մեր զիբը հայկական
արդեան հանդէպ»:

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒԹԵՐ

Պարանկերու մէջ

ՅՈՒՍԱՍՆԻ ՄԵՋ

Աթէնք, 6. — Գ. Վէնիզէլօսի դա-
լին հրամարումին պատճառաւ, Երեւոյ,
ժողովը աշխատութիւնները յետաձգե-
ցան:

Աթէնք, 6. — Խորհրդակցութեան մը
ընթացքին՝ որու ներկայ էին թագաւորը
և նախորդ վարչականները, որոշուեցաւ
Ձայնիւրի նախագահութեան տակ խառն
զանիւն մը կազմել, բայց առանց Վէնի-
զէլօսի:

Աթէնք, 6. — Նոր դաշինք հաստա-
կանաւոր պիտի կազմուի սակայն Պ. Ձայնի-
միս՝ վարչապետ եւ արտաքին գործը, Կոն-
ստանդուլօ, Թիֆլիսի Հանգիւրդեան եւ
ազգ. խնայողութեան, Տալուիսի՝ Կեմալ-
իսի, Ռալիսի՝ հաղորդակցութեան եւ ար-
դարութեան, Զօր. Սահմանադր. պատգամ-
ժող. Բուհարիօսի՝ ծովային նաւարա-
նոր դաշինք վաղը երդում պիտի ընէ:

ՍԵՐՊԻՍ

Լոնտոն, 4. — Սերպ պաշտ. զեկոյց
մը կ'իմացնէ թէ սերպ հետախնդիր թը-
նաւոր Օրաւայի մէջ ամբողջութեամբ
չ'իմացնէ շարունակութիւնը արդիւնք.
եւ սակայն թշնամին յաջողեցաւ Գանա-
լի դիմաց կամուրջ մը հաստատել. իր
դաւաւորները Գլաուօսի վրայ ունեւոր
նետեցին՝ առանց ունի վնաս պատճառ-
լու, մինչդեռ Սերպը յաջողեցան եր-
կու գերման օդանաւեր զգնանել և օդա-
նաւորները զերի բռնել: Մօք.

Արեւելեան անկառն

ԹԱՆԻՍԻ ԳՐԱՌՈՒՐ

Բարիդ 6. — Զեկոյց մը կ'իմացնէ
թէ Շամբանի մէջ, այսօրուան մեր
գործողութիւնը նոր արդիւնքներ առ-
ւաւ: Մեր հետախնդիրները, հետախնդ-
րողը պատրաստութեան մէջ յիտոյ, զոր
տալով Թանիսը գրաւեց և թշնամոյն
երկրորդ զին յենակէտը կազմող Թա-
հիւրի բուրձին կատարը հասաւ 1000:
ուրիշ զինքն անուանեցան Շակաւորն
միացեալ ծանուցան մէջ միմիայն հրե-
անի զորդութիւնները կատարուեցան:

Բարիդ 6. — Շրման մարտիկները
ամբողջ ճակատին վրայ զօրաւոր
մարտիկութիւն մը կը կատարեն: Զեկոյց
մը կ'ըսէ թէ՝ Արդուայի մէջ երկուստե-
ք թշնամութիւն կատարուեցաւ, մասնա-
ւորապէս ուժին կերպով ժողովարար
Զանին մէջ: Յիւսանացիք յառաջիկայ
թիւները կատարեցին ձեռնառումներ կը-
ոններու ընթացքին, իսկ հետախնդ-
մասնաւորապէս գործունէութիւն ցոյց
տուաւ Շամբանի մէջ, Մեզի բար-
ձունքներուն վրայ, Յիւրիսի և Լոնէնի
մէջ:

Բարիդ 5. — Օդանաւերու տորմիդ
մը Բեթոնի մօտ գերման կայարանի մը
վրայ 50 ոտքէ նետուց:

Ամսթերամ, 5. — Գերման «Սիւ-
նիա» չորեքուր Ռիւզէն բացերը պայ-
թումէ մը ընկղմեցաւ: Սասնից հասնող
հաւաքներ կը հաստատեն թէ հաւը Անդլ-
ընդոյնայի մը կողմէ ընկղմուած է:

Բարիդ 6. — Աստիւրական ընդ-
ժողովը մը յառաջիկայ ժողովներին բա-
ցերը ֆրանս. «Բարիլիսի» չորեքուր
ընկղմեց: Նաւաղներուն թոյլտրուեցաւ
հաւակնելով ինքնին իրեն:

Արեւելեան անկառն

Բեթրոկրատ, 6. — Զեկոյց մը կ'ի-
մացնէ թէ Տիֆլիսի շրջանին մէջ ան-
հաղար հրետանի կուր կը մշտուի: Ռու-
սերը գործում են Տիֆլիսի և Վիլնայի
կէս ճամբուն վրայ Բաթալի խաւերը
առին և Գերմանները Նաթթ լինն հա-
րաւորումը դէպ ի ետ նետեցին: Ռուսերը
թշնամին կը հաւանեն: Միւս կողմէ Սը-
մուրիսի հրետանիկները երեք զիւր
դարեւեցին:

Լոնտոն, 4. — Պերլինի մէջ հրա-
տարական պաշտ. զեկոյց մը կ'ընդա-
նալ:

Ին թէ Ռուսերը անհաղար խառ-
նութեամբ յարձակողանի սկսած են Ռի-
կայի հորաւարեւել. կողմերը, բաւական
ընդարձակ ճակատի մը վրայ:

ԳԵՐԱՆ ԲԱՐԲԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Բեթրոկրատ, 5. — Ռուս. կարմիր
նաւը՝ զանազան հրաւիրաններու վրայ
կատարուած ուղեգրութեանը ընթացքին
միւս 46 գիւրծեան ըլլալու անուն-
ները կը հրատարակէ:

ՎԵՐՁԻՆ ԺԱՄ

ՅՈՒՍԱՍՆԻ

ՆՈՐ ԳԱՆԻՍԸ

Աթէնք, 7. — Երեւոյ, ժողովը յառա-
ջիկայ երկուստեք պիտի գումարուի: Նոր
դաշինքը երեւոյ, ժողովին վաստակեան
բուէ պիտի ունի: Վեիզէլօսի կուսակց-
ներուն դիրքը կատարութեան հաղաւթան
յայտարարութիւններէ կախում պիտի ունե-
ցայ: Ամ. 4.

Արեւելեան անկառն

Ամսթերամ, 7. — Պերլինի մէջ իր-
կուր հրաւիրուած զեկոյց մը վերջին
ծայր կարեւոր խոսքով անդրադա-
նալով թէ՛ Ռուս. Երեւոյ, ժողովին վաստակեան
բուէ պիտի ունի: Վեիզէլօսի կուսակց-
ներուն դիրքը կատարութեան հաղաւթան
յայտարարութիւններէ կախում պիտի ունե-
ցայ: Ամ. 4.

Բարիդ 7. — Շրմանացիք Շամբանի
մէջ ունեցած յաջողութիւններէ անմիջապէս
վերջ, Գերմանացի կասալի կերպով հակա-
յարձակելով ծանր պարտութեան մը մաս-
նուեցան: Զեկոյց մը կ'ըսէ թէ՛ Ռուս. Երեւոյ,
ժողովին վաստակեան բուէ պիտի ունի: Վեի-
զէլօսի կուսակց-ներուն դիրքը կատարութեան
հաղաւթան յայտարարութիւններէ կախում
պիտի ունի: Վեիզէլօսի կուսակց-ներուն դիրքը
կատարութեան հաղաւթան յայտարարութիւն-
ներէ կախում պիտի ունի: Վեիզէլօսի կուսակց-
ներուն դիրքը կատարութեան հաղաւթան
յայտարարութիւններէ կախում պիտի ունի:

Բարիդ 6. — Շրման մարտիկները
ամբողջ ճակատին վրայ զօրաւոր
մարտիկութիւն մը կը կատարեն: Զեկոյց
մը կ'ըսէ թէ՝ Արդուայի մէջ երկուստե-
ք թշնամութիւն կատարուեցաւ, մասնա-
ւորապէս ուժին կերպով ժողովարար
Զանին մէջ: Յիւսանացիք յառաջիկայ
թիւները կատարեցին ձեռնառումներ կը-
ոններու ընթացքին, իսկ հետախնդ-
մասնաւորապէս գործունէութիւն ցոյց
տուաւ Շամբանի մէջ, Մեզի բար-
ձունքներուն վրայ, Յիւրիսի և Լոնէնի
մէջ:

Բարիդ 5. — Օդանաւերու տորմիդ
մը Բեթոնի մօտ գերման կայարանի մը
վրայ 50 ոտքէ նետուց:

Ամսթերամ, 5. — Գերման «Սիւ-
նիա» չորեքուր Ռիւզէն բացերը պայ-
թումէ մը ընկղմեցաւ: Սասնից հասնող
հաւաքներ կը հաստատեն թէ հաւը Անդլ-
ընդոյնայի մը կողմէ ընկղմուած է:

Բարիդ 6. — Աստիւրական ընդ-
ժողովը մը յառաջիկայ ժողովներին բա-
ցերը ֆրանս. «Բարիլիսի» չորեքուր
ընկղմեց: Նաւաղներուն թոյլտրուեցաւ
հաւակնելով ինքնին իրեն:

Ռուսական անկառն

Հոռ, 6. — (Պառ.) Վալի Գերման-
Յոյի մէջ, Ռուսերէն հաւանք մը վրայ, ամ-
տալ 5-ին մը զօրաւորներէն միմ Բարիլի-
նի Ալլա Վոլոյ հաղաւթան գրաւեց: Սո-
մի հաւաքողովի գաղութներուն վրայ,
թեմակին միկիմիկի Բոթիկի գիւղը լեց
եւ հաղաւթեցաւ մեր հաւանքին արդիւնաւոր
կրակին:

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՏԱՐԱՆ

Մ. ՏԱՄԱՏԱՆ

Պառ. ԲՈՐՈՒՄԱՆԱՆ, ԱԼԷՄ.

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

ՀԱՅՈՑ ԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Կ. ՊՈԼՍԻ ՀԱՅ ԵՒ ՅՈՅՆ

ՊԱՏՐԱՐԵՆԵՐԸ

Հոռմէն կը հաղորդեն սեպտեմբեր
21-ին, Կ. Պոլսէն կ'իմացուին որ Հա-
յերի և Յոյների պատերազմները հակա-
դրութեան տակ անուանու են իրենց Պատ-
երազմները մէջ ուր բանաւորուած
կը մնան:

Ենկիւրի մէջ Զարդուած Հայերի
թիւը կը հասնի 25000-ի, բոլորը այրեր,
մինչդեռ կիները բոնադատուեցան իսլա-
մական կրօնը ընդունելու և ամուսնա-
նալու Թուրքերի հետ: (Արմենիա)

ՓԱՍՏԱԿԱՆՆԵՐԸ

ԿՈՎԿԱՍԻ ՄԵՋ

ԷՋՄԻԱՅԻՆ, 22 ՕԳՍՏ.

Մասնագութիւնը փախտականներին
մէջ շատ մեծ է, օրական միջին թաւ
մեծութեւն են 150—170 հոգի: Սկսեալ
յուլիսի 28-ից մինչև օգոստոս 28-ը մահա-
ցել են 2978 հոգի: Բոլոր փախտա-
կանները մէջ, որոնք զոհուում են Երե-
ւանի նահանգի զանազան տեղերում, օ-
րական 350—400 հոգի մահանում են:
Վարակիչ հիւանդութիւններ չը կան,
բայց աստիճանաբար մահացած է փոքրաթիւ
(ընդհանրապէս):

ԷՋՄԻԱՅԻՆ, 24 ՕԳՍՏ.

Այսօր, երկուշաբթի, փախտական-
ները մէջ մասնագութիւնը հասաւ 204-ի,
կան և խօշորայի դէպքեր:

Կառավարութեան կարգադրութեամբ
վաղուանից սկսվում է փախտականների
էվակուացիան դէպ ի Գանձակի նահան-
գը: Օրումէջ 1500 հոգի պէտք է տեղա-
փոխվեն վաղուանից:

Վաղը դալու է մի յատուկ սանի-
տարական դնացք՝ տանելու համար Բա-
ղու 350 և Դիլիջան 200 որբեր: Ապա
1000 որբեր եւս փոխադրվելու են Թիֆ-
լիս:

ԷՋՄԻԱՅԻՆ, 24 ՕԳՍՏ.

Մինչև այժմ Հայաստան վերադառ-
նալու ցանկութիւն են յայտնել և ան-
ցադիր ստացել էջմիւսնի Գանձակից
վից 18000 հոգի: Սակայն նրանցից շա-
տերը դեռ մնացել են իրողութեւն, լսելով
որ Բեթրոկրատի մօտ փութեմը նորից երե-
ւացել են և ճանապարհը սպասուած չէ:

Վան գնացել են մօտ 700 հոգի: Վեր-
ջերս ստացված տեղեկութիւնները յայտ-
նում են, որ Խալիլ Բեյը գտնվում է
վանի հարաւային մասում:

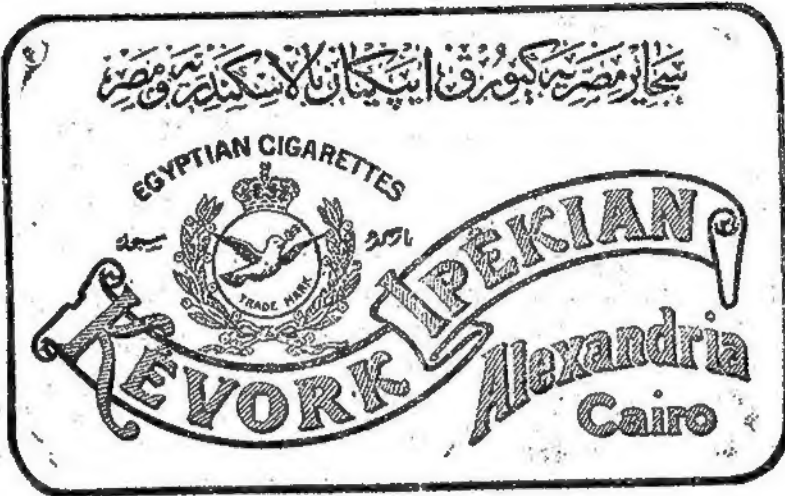
Շատ փախտականներ վերադառնում
են Աշտիկերտ. կառավարութիւնը թոյ-
լատրել է դնալ և ցանցերը հնձել: Ա-
մէն մի աշխատող բանուոր օրական
տրուելու է վարձ 1 ռ. 60 կ.:

ԷՋՄԻԱՅԻՆ, 28 ՕԳՍՏՈՍԻ

Որքան և աշխատողները ոյծ են
գործ դնում, որքան Գլխ. կարգ. Յան-
նաժողովը աշխատում է, որքան համա-
ռուտական Բաղաւադին Միւսթիւնը օգ-
նում է, բայց և այնպէս փախտական-
ները դրութիւնը զնալով վատթարանում
է, որովհետեւ անհնարին է այնպիսի մեծ
բազմութիւն, ինչպէս 35000 հոգի, պահել
մի տեղ, առանց որ ստողկապահան
պայմանները անկողնին չը տուեն:
Չիլդ է, կարգադրութիւն է եղել որ փա-
խտականները երկաթուղով փոխադրե-
վեն Գանձակի նահանգը և օրումէջ մի
գնացք պէտք է տանէ էջմիւսնի կայա-
րանից 1500 հոգի, բայց անուշաբու-
թիւնը, անփութութիւնը կարգադրողների
կողմից կամ Թիֆլիսի առաջնորդարանի
կողմից (սա է եղել քանակութիւններ
վաղուց) այն հետեւանքն է ունեցել, որ
ստալին գնացքը դալիս է էջմիւսնի կա-
յարանը վերջնելու 1500 փախտական-
ներին և տանելու Գանձակ, սակայն ոչ
ոչ կայարանում չէ լինում և գնացքը
զատակել եւս է դառնում, Երկաթուղային

Համադրումը՝ Ե. Դ. 6750

ԳԻՈՐԳ ԻՓԵԿԵԱՆ

Միջակ

Միջակ

ԿԸ. ՇԱԽՈՒԻՆ ԱՄԷՆ ՏԵԼ

ԱՆԴՐԵԱՍ ՄԿՐԵԱՆ

ՆԱԽԱՐԱՐ - ՆԵՐՎԱՐԱՐ

Բյու. Սեպտեմբր, 1 (Յունաց Ապրիլի աղակապ
կարգադրանքին համա)
18 տարեկ է վեր Աղեքսանդրիա
հաստատուած եմ: Ներքին, արդա-
նակարի, նշանատախտակի (Թապէլա),
իւղանկար պատկերներու և լու-
սանկարչական ֆոներու վերաբեր-
եալ կատարած աշխատութիւննե-
րովս գործ թողուցած եմ Եւրոպացի
յաճախորդներու Գիներս՝ միշտ Ա-
րաքներէն սուղ, իսկ Եւրոպացի
արհեստակիցներէն աժան եմ:

ՏՕՐՔ ՂԱԶԱՐՈՍ ԱՐԹԻՆԵԱՆ

Վ. ԿԱՏԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱՐՈՑԻ

ՄՈՒՍԿԻ, ՇԱՐԱ ՊԵՏԵՆ ԵՆ ՆԱԶԵՏԵՆ ԹԻԻ 10, ԳԱԼԻԻԷ
ԹԻԼԵՅՈՆ, ԹԻԻ 35-37

Հիւանդներ կ'ընդունի առա-
ւօտեան ժամը 8-ին մինչև իրիկուն
ժամը 7-ը:

Աղանդներ կ'ընդունի ու կ'ը-
ջէ առանց ցաւի: Աղանդներու հա-
մար ոսկիէն, քառալուէ կամ Ամերիկ-
եան վերջին գիւտ եղող ուրիշ տե-
սակ նիւթերէն քառալուէ կ'ընդունի
առանց զսպանակի կամ քիմիքի վրայ
բան մը գնելու:

Բոլոր գործերը մաքուր եւ
խղիւ մտք կ'ը կատարուին:

Մարդ կեանքին մէջ անգամ
մը ծախսելով կ'ազատի ակունքներու
անտանելի ցաւերէն եւ հանգիստ
կ'ապրի:

Գիները խիստ չափաւոր են: Մաս-
նաւոր ակաւայի գեղեր ալ կ'ը գը-
տին:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՍԷԼԻՔՍԱԿԱՆՈՒԹԱՆ

ԱՐԻԵԱՆ - ՓԱՓԱՋԵԱՆ

ԳԱԼԻԷ

Օբերայի հրապարակ, Կալուած Զօհեպի
Թիլիճօն 23.56

Կ'առանձնեն զետեղումներ կ'ընդա-
կան լոյսի և օդային կազմի մեծաքանակ
և փոքրաքանակ վաճառում ամէն տեսակ
լոյս արտադրող առարկաներու:
Խնամուլ աշխատութիւն, խիստ
չափաւոր գին:

ԲԱՍՏՈՆ ՆԱԼԹԵՐ
(PASTILLES NALTHER)

ՀԱՐԱՆԱԿ ԴԵՂԱԶԱՏԻԿ

Հացի չափ կ'աւելոր ամէն անգի համար
Գնառնութիւն ունին թէ փորձարու-
թիւն, ստամոքսի տկարութիւն թէ ան-
մաքուրութիւն, ջերմէ կ'ը տառապի թէ
անքունութիւն, հարբուի ունին թէ
յօղաքու:

Դործածէ՝ եւ պիտի օգտուի անպայման:
Դարման է՝ 36 տեսակ հիւանդու-
թիւններու, որոնք մանրամասնուած
են յայտադրին մէջ, որ կ'ը գտնուի իւ-
րաքանչիւր առարկի հետ:

Գիններն են ցաւ աման Ե.Ղ.
Տիլիք (որ կ'ը պարունակէ 67 հատ) 10
Տուփք (որ կ'ը պարունակէ 3 տիլիք) 20
Բոլորն աւարով առաքման համար պէտք
է միասին դրել նաեւ երկու դր:

Ամերիկեան այս գեղանաւոր պատ-
րաստուած է յայտնի քոյսերու եւ ար-
մատներու հիւթէն եւ օգտակարութիւնը
հաստատուած է բժշկական կանոններէ:

Անձնապէս փորձելէ եւ օգտուելէ
վերջ միայն տառնաւած է Եգիպտոսի
բնիկներու ներկայացուցչութիւնը՝ ԳԱ-
ՐԱՆԱԿԱՆ ԲՈՒԼՄԱ, որուն կարելի է
գինել, փոքր թէ մեծաքանակի համար,
անձամբ կամ քաղաք փոստով հետեւեալ
հասցէին:

82, Rue Guinet Charkas (Boulac)
c/o Ecole Arménienne
B. P. 1079 Le Caire (Egypte)

ՇՐՈՒՅՆԻ

ԱՐԵԻԵԼԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Stein's Oriental Stores Limited

ԱՐԱՆՑ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ
ՀԱԳՈՒՍՆԵՐ

ԿԱՆԱՆՑ ԵՒ ՓՈԲՐԻԿ ԱՂԶԱՆՑ
ՇՐՈՒՅՆՆԵՐ, ՊԼՈՒՆԵՐ
ԵՒ ԳԼԽԱՐԿՆԵՐ

Գլխարկներ, գլխանոցներ, զարդարանքներ, հագեղեցներ, ձեռնոցներ,
կաշեայ առարկաներ, կօշիկներ, մեքենայեղեցներ, համարադո-
րեանց պիտանքներ եւ անոթներ առաւ մթեր:

Գիները յոյժ չափաւոր եւ անկրկնելի:

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ, ԾԽՍԽՈՏԻ
Եւ Եգիպտական սիկարեքներ

ԿԱՍՍԱՐԱԿԱՆ ԵՂԱՐԲ

ՋԱԿԱԶԻԿ - ԱՂԻԲՈՒՆԻՐԻԱ

Համբաւուած են իր Ապրիկիմա (Ասոյ) Ծխախոտներ եւ Սիկարեքներ

ՊԱՆԵ ՏՕՐՔԱՆ
Banque d'Orient

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Դրամագումար՝ ամբողջապէս վճարուած
Ֆր. 25,000,000

Կեդրոնացեալ ԱՐԵՆԻ

Մասնաճիւղեր՝ Աղեքսանդրիա, Գա-
հիբէ, Սեյունի-Իզմիր, Դորմալայութիւն
Ներ՝ Միսիլի, Մանսիօր, Սեյէգ եւ
Ջակազիկ. Գոյա-Դորմալայութիւններ՝ Պեր-
կամա, Մադիքա եւ Սոմա:

ՊԱՆԻ Կ'ՕՐԻՆԱՆ կ'ը կատարէ սեղա-
նաւորական ամէն տեսակ գործողու-
թիւններ:

ՊԱՆԻ Կ'ՕՐԻՆԱՆ կ'ընդունի դրամա-
կան աւանդներ, հետեւեալ տոկոսներով.
Հարկերն 3 ք տոկ վճարելի
» 3,50 9 ամիսէն »
» 4 1 տարեկէն »
» 5 5 տարեկէն եւ աւելի վճ.

Նոյնպէս՝ խնայողութիւնը քաջալի-
րելու համար հաստատուած է Փոքր Խնայո-
ղութեանց յատուկ ճիւղ մը որ կ'ընդունի
Ե. Ղ. 20էն Ե. Ղ. 25,000 տարեկան հա-
րկերն 1 տոկոսով:

ՆԱԿԱՆԱԿԱՆ
ՏՊԱՐԱՆ

Շարա Ապր. Տարաք Թի. 16

Սեփականատէ՝ Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

Կ'ստանան ամէն տեսակ օգտակար
գործերու պատասխաններ, Գիւր, Տեքսի,
Հաշուեցուցակ, Նամակագրութիւն, Այցե-
տնա եւլ. չափաւոր գինով:

Յանձնարարութիւն կ'ը կատարին խը-
նամով:

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՃԱՍԵԱՆ

ԳԱՐԻԻԿ՝ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՄԵԾԱՐԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈԲՐԱՐԱՆԱԿ

Աղեքսանդրիա, Սեյ Միսիլի-ԱՂԻ փողոց Թի. 40
(Սեպարիթի միջոցով դէմը)

Թիլիճօն 38-45

Սյա վաճառատունը կ'ը կայթայթէ
Թէ Աղեքսանդրիայ եւ Թէ Ռամլէի մէջ
ՄԱՆԹԱՆԵՐԻ հարազատ առաւելան եւ
ամերիկեան թիւրք, չափաւոր գինով
Ապրանքները օրը օրին կ'ը յանձ-
նուին ամենայն կանոնաւորութեամբ:
Դիմեցե՛ք ԵՒ ԴՈՂ ԳԻՏԻ ՄԱՐ:

ԴԵՂԱՐԱՆ ԱՂԻՈՆ

Թիլիճօն փառա Թի. 29 Աղեքսանդրիա

Անգլ. պահակամիջին մօտ

Թիլիճօն 24-35

Դեղագործ Ս. ՊՕՂԱՆՆԱՆ կ'ը ծա-
նուցանէ յարգող հայ հաւարակութեան,
բացումը իր նորահաստատ ԱՂԻՈՆ ԴԵ-
ՂԱՐԱՆԻ, Թարմ դեղերու՝ ճոխ մթեր-
քով մը: Դեղերը կ'ը պատրաստուին ա-
մենամեծ խնամքով և ըստ կարելւոյն ա-
ժան, իսկ վկայեալ աղքատաց դեղերը
առանց չառու:

ԱՂԻՈՆ ԴԵՂԱՐԱՆԸ ունի ամէն ծա-
մանակ տրամադրելի մասնագէտ բժիշկ-
ներ ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար:
ԱՂԻՈՆ ԴԵՂԱՐԱՆԸ լաւագոյնի վո-
խանակ օտարներուն, եւ գոյ պիտի մնա:

ԴԵՂԱՐԱՆԻ

ԱՂԻՈՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

Պապ-Սիքա, Սուր-Է-Խաթիմ, Թի. 159

Կ'ը կարէ խիստ մաքուր և վերջին նո-
րաներով: Նաեւ կ'ը յատախօսէ եւ
բոլորական կանոնով, գինները դիւրամա-
շիւք են:

Ս. Ն. ՕՅԱՊԱՆՆԱՆ
ԵՒ ԵՂԱՆ

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Հաստատուել 1902

Գանիթ, Սիլիք Կեթիք

Կ'ը վաճառուին ամէն տեսակ
կերպանդէն, բրդեղեն, բամպակե-
ղեն, օպաժոյ, պաթիսք, գէճեր,
մասաթում եւ մանաւանդ դերակ-
ներու պիտանքներ, մեծաքանակ եւ
փոքրաքանակ:

Ներածմունք ուղղակի Եւրոպա-
յէն: Ապրանքներու տոկոսներով եւ
գիններով չափաւորութեան մա-
սին արդէն իսկ համարա ստացած
այս վաճառատունը կ'արժէ անգամ
մը այցելել:

առիթմն օգտուեցէք

ՊԱՆԹՈ ՏԻ ՌՕՄԱ

Banco di Roma

Հաստատուել 1880ին

Դրամագումար, 200,000,000 Գրանք ամբողջապէս վճարեալ

ԸՆԴՀ. ԿԵԴՐՈՒՄՆԵՐԻ - ՀՈՐՈՍ

Կեդրոնակայան՝ Լիւրիք, Ճէնովա, Նափլ, Բուրքինո, Ֆիորենցա, Աղեքսան-
դրիա, Կ. Պօլս, Պարիզ, Դաբիլ, Մալթա, Ափրիկեան Տրիպոլի

ՄԱՆԱԿԻՆԻՔ

Ապա	Ճարա Սալ	Բիւրօ
Ապանո Լազարի	Ճէրմ	Սիլիք
Արեցո	Ճօանո	Սուպիար
Ալեքսանդր	Ճրաստի	Թարակոն
Գէնովա	Ճրաստի	Թիլիք
Գրաստի	Լուքա	Թօրք Անտոնի
Մոնթե Բաթի	Մոնտի	Վիլիք
Գանի	Մոնտի	Վիլիք
Գանի	Մոնտի	Վիլիք
Գանի	Մոնտի	Վիլիք
Գանի	Մոնտի	Վիլիք
Գանի	Մոնտի	Վիլիք

ՊԱՆԹՈ ՏԻ ՌՕՄԱ կ'ընդունի ամէն տեսակ սեղանաւորական գործողութիւններով, այսինքն արծե-
րը թիւրք, վրայ աման, Եգիպտոսի եւ Եգիպտոսի կաշեայ զարդանքներ իրա փոխել, չէր եւ վերջ
որ քրտի, հեռագրա վճարման, Եգիպտոսի եւ Եգիպտոսի վրայ պարտաւորութիւններու գանձում,
Եգիպտոսի եւ վրայաւորութիւն շահում պարտիւններու գանձում, Եգիպտոսի եւ Եգիպտոսի մէջ
պարտիւն հրամաններու գործողութիւն, Արեւմտեան պահանջներ, Ապրանքներ, պահանջում եւ
պահանջ գործողութիւն:

ՊԱՆԹՈ ՏԻ ՌՕՄԱ կ'ընդունի դրամական աւանդներ, ուղղուած ատեն կամ քաղաք պայմանաւ-
ած վճարելի:

ՊԱՆԹՈ ՏԻ ՌՕՄԱ օտարականներու համար յատուկ մասնաճիւղ մը բացած է Մոնթեքաթիմի
համարաւոր շէնքերով, որ ամէն տեսակ սեղանաւորական գործողութիւններ կ'ընդունին յանապա-
հաճում:

Եւրոպական ՍԵՏՈՒԿ

Մանիլա, Աղեքսանդր, Եւրոպական ՍԵՏՈՒԿ

ՍԱԿԱՐԱՆ

8 Հոկտեմբեր 1915

ԲԱՄՊԱԿ	Բացում	Փակում
Նոյ.	18 7/8	18 11/32
Յունիք	19 1/32	18 23/32
Մարտ	19 5/16	19 1/16
Նոյ. (1916)	18 5/32	17 31/32

ԲԱՄՊԱԿ ԿՈՒՆՏ

Նոյ.-Յուն. 95 30/40 95 35/40

ԱՐԵՆՈՒՂԻ

Գրեթի Ֆոնիթի 1886	Ֆր. 292.-
» » 1903	» 240.-
» » 1911	» 246.-
Բաւիլի Եգիպտոսի	» 135.-
Բաւիլի	» 93.-